

Hal·lag, una de les veus més singulars, fascinants i enigmàtiques

Halil Bárcena tradueix i cal·ligrafia l'obra d'aquest poeta, que va viure entre l'actual Iran i l'Iraq a cavall dels segles IX i X

Dídac P. Lagarriga

🕒 4 min



BARCELONA Encara que sovint es pensi el contrari, la mística interpel·la la política, la sacseja i desperta somnis de revolta. El poder i la mística mai han casat, però no per la negació del món passatger d'aquesta última, sinó per l'obsessió de control del primer. Al poder la mística li diu: el teu control és il·lusori.

En l'actualitat sovint es considera que la mística, i l'espiritualitat en general, són més o menys innòcues, i se les situa entre l'evasió i la introspecció individual, sense capacitat de transformació social, però la història ens mostra que no sempre és així. La creu, la foguera o l'aïllament, en l'antiguitat, i la indiferència o l'escarni, actualment, són armes per fer desaparèixer unes veus incòmodes, atemporals, que pouen en la realitat més real per trastocar les ortodòxies mundanes, que no són més que efímeres cases de palla considerades, pels seus defensors, eterns castells fortificats.

Has llegit 4 de 10 articles gratis aquest mes



Portada



Ara Mateix



Descobreix



Cerca



Perfil

“Què he fet jo perquè el botxí em maltracti d’aquesta manera, si soc capaç fins i tot d’estimar les pedres més humils?”, escriu en un poema Husayn ibn Mansur al-Hal·lag, que va viure entre l’actual Iran i l’Iraq a cavall dels segles IX i X.

Poeta màrtir

Per a l’islamòleg i escriptor Halil Bárcena, director de l’Institut

Has llegit 4 de 10 articles gratis aquest mes



Portada



Ara Mateix



Descobreix



Cerca



Perfil

Quan el poeta es pregunta per què el botxí és tan cruel amb una ànima hipersensible com la seva, es troba a la cel·la on passarà els últims set anys de vida. Presó i, ahora, gràcies a la capacitat transformadora de la mística, espai de germinació: és allà on escriurà la majoria de la seva poesia. Sense separació no hi ha nostàlgia per a la trobada. “Tota la mística sufí persa –explica Bárcena– constitueix una paràbola sobre l'exili i les profundes emocions que l'acompanyen, com el dolor per la separació, la nostàlgia del lloc d'origen perdut, la terra de llum i l'anhel de retorn. Totes aquestes emocions hi són, a l'obra de Hal·lag, que es convertirà amb el temps en un símbol viu de l'amor sofrent i de l'experiència unitiva”.

Amb una pràctica detallista que ve més enllà del leu de pensament i laboriós

Has llegit 4 de 10 articles gratis aquest mes



Portada



Ara Mateix



Descobreix



Cerca



Perfil

editorial Fragmenta i amb el mateix format bilingüe i cal·ligrafat.

Si, com explica l'islamòleg, “els místics porten al llenguatge fins al seu propi límit sintàctic i semàntic”, la tasca de traducció es complica encara més quan es tracta de l'àrab, “llengua exuberant com poques que conté seixanta paraules per referir-se al que anomenem *amor*”. O la paraula *cor*, “que en àrab pot expressar-se amb quatre termes diferents que, en realitat, designen quatre graus progressius de profunditat en el cor de l'ésser humà”. És gràcies a aquesta elasticitat idiomàtica que Hal·lag crea uns poemes d'enorme bellesa simbòlica, que el traductor aconsegueix apropar-nos gràcies al propi coneixement, teòric i vivencial, del sufisme, l'espiritualitat islàmica.

A diferència d'altres clàssics sufís, com Rumi (del qual Ràmon també

Has llegit 4 de 10 articles gratis aquest mes



Portada



Ara Mateix



Descobreix



Cerca



Perfil

allunyat de la seva realitat. Per a altres, va representar el grau més elevat de realització espiritual, l'home anihilat en Déu per excel·lència", afirma Bárcena. La tensió, doncs, va més enllà d'una certa ortodòxia religiosa i política que no tolera les apories místiques de Hal·lag, acusat d'heretgia, sí, però també d'insurgència política.

Desfer-se de tots els lligams

“Al marge del valor de la seva obra –continua explicant–, deu la celebritat a la seva tràgica mort com a màrtir, després d'haver patit un suplici cruent per haver desafiat l'ordre religiós establert i haver gosat proclamar l'absoluta supremacia de l'amor diví sobre les lleis religioses dels homes. També encarna la falta més gran que mai pugui fer l'amant: divulgar el secret del seu amor”. Perquè, en un fet poc

Has llegit 4 de 10 articles gratis aquest mes



Portada



Ara Mateix



Descobreix



Cerca



Perfil

inclus dels mes subtils: els espirituals”. I afegeix: “Deu pot convertir-se en l’obstacle més gran per trobar Déu, per això cal superar tota idea que limiti la recerca de la veritat. Això no significa que Hal·lag renuncia a la seva identitat islàmica ni tampoc minva el seu afecte per Muhàmmad, el profeta de l’islam”. Senzillament, esdevé “una veu inequívocament musulmana, única i irrepetible, però d’eco i abast universals”, enriquit pel seu bagatge cultural i experiencial (amb nombrosos viatges per Orient): “Persa de naixement i àrab d’expressió, musulmà de cultura, maniqueu pel seu temperament, críctic pel que fa a la seva passió... Són molts Hal·lag!”, expressa Bàrcena.

Aquesta pluralitat en un mateix cos no s’atura, sinó que segueix creixent quan esdevé, a més, receptacle de molts, com el mateix poeta apunta en un vers dirigit a Déu: “Acullo en el meu interior tots els cors que imploren perquè pacifiquis els seus turments en mi”. Poeta transparentat que encamina totes les paraules vers una.

No hi ha comentaris. Sigues el primer a comentar aquest contingut.

COMENTA

CONTINGUT ELABORAT PER

Dídac P. Lagarriga

+ SEGUEIX-ME

Has llegit 4 de 10 articles gratis aquest mes



Portada



Ara Mateix



Descobreix



Cerca



Perfil